

Zasady prowadzenia działalności naukowej w BgPN

I. Cele badań naukowych

1. Szczegółowe poznanie i zinventaryzowanie elementów przyrody żywej i nieożywionej.
2. Dostarczenie naukowych podstaw ochrony przyrody Parku.
3. Poszukiwanie i udoskonalanie metod i systemów monitorowania oraz prognozowania zmian w środowisku przyrodniczym Parku.
4. Poznanie zjawisk i procesów o charakterze ogólnoprzyrodniczym, których zbadanie jest możliwe tylko na terenie parku narodowego ze względu na charakter, stopień naturalności i stan ochrony przyrody parku.
5. Poznanie i określenie stopnia reprezentatywności i odrębności przyrody Parku w stosunku do przyrody regionu.
6. Poznanie wpływu wszystkich aspektów działalności człowieka na przyrodę Parku.
7. Pierwszeństwo w realizacji mają badania długofalowe i kompleksowe, w tym monitoring i inwentaryzacja zasobów.

II. Dopuszczalne metody badawcze

1. Obszar Parku może być udostępniany dla celów naukowych w sposób, który nie wpłynie negatywnie na przyrodę w parku narodowym.
2. Preferowanym sposobem prowadzenia badań jest obserwacja jako metoda nieinwazyjna.
3. Stosowanie metod eksperymentalnych i inwazyjnych, naruszających organizację lub wpływających na funkcjonowanie układów ekologicznych, można dopuścić w wyjątkowych przypadkach, a warunki eksperymentu muszą zostać zaopiniowane pozytywnie przez Radę Parku. Pozyskanie okazów przyrodniczych powinno odbywać się tylko w ilościach niezbędnych do przeprowadzenia badań.
4. W przypadku prowadzenia badań naukowych wymagających pobrania materiału badawczego z obszaru Parku wymagana jest zgoda Ministra Środowiska. Wnioski wraz z opinią Dyrektora Parku mogą być składane za pośrednictwem Dyrekcji Parku, jeśli wnioskodawca wyrazi taką wolę. Dyrekcja może określić warunki wykonywania badań.
5. Nie dopuszcza się stosowania metod badawczych polegających na pozyskaniu roślin i zabijaniu zwierząt z gatunków rzadkich i zagrożonych na terenie Parku i w skali kraju.
6. Wykluczone jest stosowanie eksperymentów powodujących nieodwracalne zmiany środowiska przyrodniczego.
7. Niedopuszczalna jest introdukcja obcych gatunków (podgatunków, ras) roślin, grzybów i zwierząt.

8. Okazy przyrodnicze uzyskane w trakcie badań nie mogą być przejęte na własność badacza, lecz powinny być zdeponowane w jednostce muzealnej lub instytucie naukowym posiadającym kolekcję.

9. Park może zobowiązać instytucję badawczą do zebrania duplikatu materiałów naukowych i przekazania ich do zbiorów Parku. O wymaganiach takich wykonawca musi zostać poinformowany przy otrzymaniu zgody na prowadzenie badań.

III. Udostępnianie Parku do badań

1. W celach naukowych udostępnia się cały teren (obszary poddane ochronie ścisłej, czynnej i krajobrazowej) Babiogórskiego Parku Narodowego. Prowadzenie badań na terenie nie będącym w zarządzie Parku wymaga uzyskania zgody właściciela lub zarządcy gruntu.

2. Działalność naukowa może być prowadzona wyłącznie na podstawie zezwolenia Dyrektora Parku.

3. Dyrektor wydaje zezwolenie po zasięgnięciu opinii Rady Parku oraz działu nauki Parku. Opinia Rady nie jest konieczna przy pracach krótkoterminowych, niezwiązanych z ingerencją w środowisko przyrodnicze Parku z wyjątkiem badań prowadzonych na terenie objętym ochroną ścisłą.

4. Badania naukowe w Parku mogą prowadzić instytucje naukowe, a organizacje i towarzystwa przyrodnicze oraz osoby prywatne po uzyskaniu referencji instytucji naukowych. W Parku mogą również być prowadzone badania naukowe lub wykonywane ekspertyzy:

- zlecone przez Dyrektora Parku innym instytucjom lub ich pracownikom,
- własne, realizowane przez pracowników Parku.

5. Studenci wykonujący badania w ramach prac doktorskich, magisterskich, inżynierskich, licencjackich i dyplomowych muszą przedstawić wniosek o zgodę na realizację badań podpisaną przez naukowego opiekuna.

6. Instytucje lub osoby z zagranicy mogą występować o zgodę na prowadzenie samodzielnych badań po uzyskaniu pozytywnej opinii współpracującego z nimi polskiego ośrodka naukowego .

7. Pisemny wniosek o zgodę na realizację badań w Parku powinien zawierać:

- a) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy,
- b) pełny tytuł tematu badawczego,
- c) sformułowaną tezę badawczą,
- d) opis założeń metodycznych badań,
- e) wskazanie zakazów określonych w art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, od których wnioskodawca zamierza uzyskać zezwolenie na odstępstwo w trakcie prowadzenia badań terenowych,
- f) cel wykonania wnioskowanych czynności wraz z uzasadnieniem,

- g) opis planowanych czynności,
- h) termin i lokalizację wykonywania planowanych czynności,
- i) uzasadnienie konieczności prowadzenia badań na terenie Parku,
- j) opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na przyrodę parku narodowego,
- k) określenie zakresu oczekiwanej pomocy ze strony Parku,
- l) zobowiązanie, że wyniki badań zostaną przekazane Parkowi (zob. pkt IV – 1).

8. Pisemny wniosek o zgodę na realizację badań na terenie Parku powinien być złożony co najmniej miesiąc przed rozpoczęciem prac terenowych.

9. Dyrektor Parku może wymagać od wnioskodawcy dodatkowych informacji lub wyjaśnień dotyczących celu, metodyki, harmonogramu badań oraz rodzaju, ilości oraz miejsca pozyskania materiałów badawczych.

10. W przypadku tematów wymagających zaopiniowania przez Radę Naukową, nowych tematów badawczych, a także w razie wystąpienia szczególnych okoliczności, np. powołanie niezależnego eksperta, okres rozpatrywania wniosku może być wydłużony do 3 miesięcy.

11. W każdym przypadku nie załatwienia sprawy w terminie 30 dni od daty wpłynięcia wniosku, dyrektor Parku zawiadamia wnioskodawcę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

12. Rozpoczęcie prac badawczych może nastąpić dopiero po uzyskaniu zezwolenia określającego warunki i zasady realizacji badań. Zezwolenie należy przedstawiać w trakcie prac w terenie na każde żądanie służb Parku.

13. Zamiar zakładania powierzchni badawczych na terenie BgPN wymaga uzgodnienia ich lokalizacji, oznakowania granic i obiektów pomiarowych. W przypadku nakładania się powierzchni badawczych, wnioskodawca powinien uzyskać od kierownika tematu badawczego, w ramach którego założono istniejącą powierzchnię badawczą, pozytywną opinię dotyczącą możliwości nałożenia się powierzchni badawczych. Po założeniu powierzchni w terenie, prowadzący badania zobowiązany jest do złożenia w BgPN dokumentacji kartograficznej ich rozmieszczenia oraz opisu technicznego. Powierzchnie czasowe powinny być zlikwidowane po wykonaniu badań, wszelkie oznaczenia i wyposażenie usunięte, a teren przywrócony do stanu wyjściowego. Dyrektor BgPN może wydać decyzję o pozostawieniu powierzchni badawczej.

14. Niestosowanie się do warunków określonych w zezwoleniu może spowodować jego cofnięcie.

15. Zezwolenie na prowadzenie badań naukowych wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat. W przypadku prowadzenia badań terenowych wymagających odstępstwa od zakazów określonych w art. 15 ust.1 ustawy o ochronie przyrody, zezwolenie jest wydawane każdego roku kalendarzowego, a jego przedłużenie następuje po przedstawieniu w terminie do 31 grudnia

sprawozdania z przebiegu badań i informacji o zebranych materiale w minionym roku kalendarzowym.

16. Po zakończeniu tematu wykonawca zobowiązany jest w ciągu 6 miesięcy złożyć sprawozdanie końcowe, zawierające informacje o sposobie publikowania wyników badań i miejscu przechowywania zebranych materiałów dokumentacyjnych.

IV. Gromadzenie i udostępnianie materiałów badawczych

1. Realizatorzy tematów naukowych zobowiązani są do przekazania do biblioteki Parku 2 egzemplarzy opublikowanych wyników prac. W przypadku badań zakończonych, których wyniki nie zostały opublikowane – 1 egzemplarz zawierający rezultaty badań. Jeśli badania nie zostały podsumowane, należy złożyć szczegółowe sprawozdanie.

2. Udostępnianie innym osobom niepublikowanych materiałów badawczych znajdujących się w zbiorach Parku wymaga poinformowania o tym ich autora i odnotowania tego w ewidencji parkowej.

3. Instytucje naukowe i osoby, które zamierzają pozbyć się materiałów naukowych pochodzących z terenu BgPN, powinny przekazać je do zbiorów Parku.